

Tisková zpráva

Lucemburk 23. září 2016

Námořní doprava v EU: „Mnoho investic je neúčinných a neudržitelných a riziko plýtvání prostředky je vysoké,“ uvádějí auditoři

Podle nové zprávy Evropského účetního dvora byla v letech 2000 až 2013 třetina výdajů EU na zařízení, jako jsou přístavní hráze, doky a vlnolamy v námořních přístavech EU, neúčinná a neudržitelná. U kontrolovaných projektů bylo každé třetí euro (194 milionů EUR) vynaloženo na projekty týkající se stejných zařízení, jaká existovala v okolních přístavech. Celkem bylo 97 milionů EUR investováno do infrastruktury, která se buď nevyžívala, nebo se využívala velmi málo více než tři roky po svém dokončení.

Auditoři posuzovali strategie Evropské komise a členských států v oblasti námořní nákladní dopravy a efektivitu investic EU do přístavních služeb ve výši 17 miliard EUR, poskytnutých v letech 2000 až 2013 formou grantů a půjček. Navštívili 19 námořních přístavů v pěti státech EU – Německu, Itálii, Polsku, Španělsku a Švédsku. Zjistili, že zavedené dlouhodobé strategie neposkytují spolehlivý základ pro plánování přístavních kapacit. EU ani členské státy neměly strategický přehled o tom, které přístavy potřebují finanční prostředky a k jakému účelu, přičemž souběžné financování podobných infrastruktur v sousedních přístavech vedlo k neúčinným a neudržitelným investicím.

Nové posouzení pěti projektů kontrolovaných již v roce 2010 poukázalo na špatnou efektivitu nákladů: využití infrastruktury, která v těchto přístavech vznikla s pomocí prostředků EU, bylo i po téměř desetiletí provozu stále nedostatečné. Ve čtyřech přístavech byly příslušné areály buď zcela nebo téměř prázdné a v pátém neprobíhaly žádné činnosti.

„Námořní doprava v EU se nachází v neklidných vodách,“ uvedl Oskar Herics, člen Evropského účetního dvora odpovědný za tuto zprávu. „Posuzování potřeb je slabé a hrozí vysoké riziko plýtvání investovanými prostředky. Celkově se to týká téměř 400 milionů EUR kontrolovaných investic.“

Kontrolované projekty financované EU byly také neefektivní, přičemž náklady byly překročeny o 139 milionů EUR a v 19 ze 30 prověřovaných dokončených projektů se vyskytla zpoždění, která až o 136 % přesahovala původní odhady. Sedm z 37 nově kontrolovaných projektů (s financováním EU ve výši 524 milionů EUR) nebylo v době auditu dokončeno.

Navíc náležitě nefungovala koordinace financování přístavní infrastruktury mezi Komisí a EIB: poskytování půjček EIB sousedním přístavům mimo EU (např. v Maroku) omezovalo účinnost finančních prostředků EU investovaných do přístavů v EU.

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy přijaté Evropským účetním dvorem.

Celé znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – tiskový mluvčí

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pracovník tiskového oddělení

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Jelikož bylo financování EU na úrovni projektů navázáno na výstupy, ale nikoliv na výsledky, projektové náklady byly způsobilé pro spolufinancování EU i tehdy, když se některé infrastruktury financované EU ve skutečnosti nepoužívaly.

Kromě toho u 14 z kontrolovaných přístavů mnoho spojení s vnitrozemím (tj. silnice a železnice) chybělo nebo bylo nedostatečných. To si vyžádá další financování z veřejných prostředků, aby počáteční investice do přístavů mohly řádně fungovat.

Komise nepřijala potřebná opatření v oblasti státní podpory a celních řízení, která by umožnila hospodářskou soutěž námořních přístavů za rovných podmínek. Aby se předešlo narušování trhu, kontroly státní podpory měly být účinnější, a to zpětným sledováním toho, zda se nezměnily podmínky, za nichž byla vydána předchozí rozhodnutí (např. o koncesích), nebo stanovením jasných pravidel ohledně toho, které nadstavby pro konkrétní uživatele mohou dostat podporu. Auditoři vydali řadu doporučení, z nichž většina je určena Komisi. Hlavní body doporučení jsou následující:

- Přehodnotit současný počet 104 hlavních přístavů a stanovit plán rozvoje přístavů pro celou EU.
- Zvážit vyloučení podpory EU pro přístavní infrastrukturu pro překládku a skladování kontejnerů a rovněž pro nadstavby, které nespádají do působnosti veřejného sektoru.
- Zajistit, aby veškeré nezbytné informace o navrhovaných půjčkách EIB byly mezi EIB a Komisí sdíleny.
- Při spolufinancování investic z prostředků EU upřednostnit hlavní přístavy a klíčové vodní cesty, pouze pokud je zajištěna jasná přidaná hodnota EU a dostatečně velká složka soukromých investic.
- Vydat pokyny pro státní podporu určenou přístavům a monitorovat a provádět následné kontroly u rozhodnutí o státní podpoře.
- Snížit administrativní zátěž a prodlení prosazováním vnitrostátních „jednotných kontaktních míst“ pro vydávání povolení a souhlasů.
- Zlepšit konkurenční postavení námořní dopravy oproti ostatním druhům dopravy dalším zjednodušením námořní dopravy a celních formalit.

Poznámky pro redaktory

Odhaduje se, že v roce 2013 evropská lodní doprava přispěla přibližně jedním procentem k HDP Evropské unie a podpořila zaměstnanost asi dvou milionů lidí. Překládku přibližně třetí části nákladu EU v rámci obchodu s nečlenskými zeměmi EU a více než jedné třetiny nákladní dopravy uvnitř EU zajišťuje 1 200 obchodních námořních přístavů ve 23 členských státech EU.

Investice do přístavní infrastruktury jsou způsobilé ke spolufinancování z EU prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti v rámci sdíleného řízení, ale i prostřednictvím transevropské dopravní sítě a Nástroje pro propojení Evropy v rámci přímého řízení Evropské komise.

V letech 2000 až 2013 byly z rozpočtu EU poskytnuty na investice do přístavů finanční prostředky v hodnotě přibližně 6,8 miliardy EUR. Dále financovala investice do přístavů i Evropská investiční banka formou půjček ve výši přibližně 10 miliard EUR.

Zvláštní zpráva č. 23/2016: „Námořní doprava v EU: v neklidných vodách – mnoho neúčinných a neudržitelných investic“ je k dispozici ve 23 jazycích EU.